

hos Manufakturør. Det er urigtigt, tror jeg, for Videnskabens Skyld at beholde en ſaadan Videnskabsmand ſom Profeſſor. Jeg kan ikke ſe rettere, end at det er et fuldstændigt Feilſyn paa Univerſitetets Opgave. Særligt har det været mig hjært at høre under denne Debat, at der er viſſe Punkter, hvor Uenigheden dog ikke er ſaa grændſeløs, ſom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos) troede det rigtigt at fremſtille den. Med Henſyn til 2den Examen ved Univerſitetet ſ. Ex. ſer jeg ikke rettere, end at der har været en nogenlunde almindelig Erkjendelse af, at den, ſom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds udtrykte ſig, tilbøielig er miſlykket, og kunde vi gennem den foreſtaaende Forhandling om Univerſitetets Forhold komme til en rigtigere Opfattelse af 2den Examen, vilde det allerede være Noget, det vilde være et ikke ganſte ringe Udbytte. Det vilde være et Aar frelſt for de Studerende, ſom nu er forſeilet og ſpilbt. — Jeg maa endnu ſige et Par Ord om Lønningslovens Forhold til denne Sag, for ikke at blive ſtillet ſammen med Opfatter, ſom jeg ikke fuldt deler. Man har meget stærkt indvendt imod dette Forſlag, at det ſkulde være en Ubillighed og en Uretferdighed, at det ſom frem nu paa dette Tidspunkt, da der derigjennem vilde blive lagt Hindringer iveien for Løsningen af de Spørgsmaal, ſom ligge for i et andet Udvalg (Brig: Det ſagde Ordſpøreren); men jeg er ikke ſolidariſt med den ærede Ordſpører. Jeg gjør i denne Henſeende en Forſkjel, jeg ſtiller ikke de lærde Skoler ganſte paa ſamme Maade ſom Univerſitetet i denne Henſeende. Med Henſyn til de lærde Skoler er det eiendommelige Forhold tilſtede, at, da man faſſatte Lønningerne for dem i den nugældende Lønningslov, gif man ud fra en Forudſætning, ſom jeg tror er høiſt feilagtig, den nemlig, at en ſtor Del af diſe Poſter ſkulde være Overgangspladſer, midlertidige Beſtillinger, hvorſaa de Raagjældende ſkulde gaa over til Præſtekald eller hvilkenſomhelſt anden Livsſtilling man tenkte ſig. Jeg tror, at derſom nogen Betragtning er fuldstændig urigtig, ſaa er det denne. Jeg tror, at derſom der er noget Sted, hvor man ikke ſkal ſende yngre Mænd hen, for at de kunne løbe Hornene af ſig, ſaa er det Skolerne, og er der Nogen, man ikke ſkal gjøre til Prøveklub for ſaadanne Experimenteer, ſaa er det vore Børn, kort ſagt, derſom der er noget Sted, hvor det er forkert at gjøre Dilettantismen til Inſtitution, ſaa er det ſikkert et Sted ſom de lærde Skoler. Jeg er nu glad ved, at det praktiſke Liv har gjort denne urigtige Opfattelse til ſkamme, idet det i Virkeligheden er ſaa, at diſe Poſter ikke have været ſaadanne kortvarige midlertidige Stillinger, men at de, der engang ere komne

ind ſom Lærere ved de lærde Skoler, ere blevne der. Men den nævnte urigtige Opfattelse har jo efterladt ſig et Udtryk i den beſtaende Lønningslov, om hvilken jeg tror man tør ſige, at ved dens Tilblivelse bleve Lønningerne ſaaledes paa-virkede af denne Opfattelse, at de bleve abnorme, ja jeg tør ſige abſurde. Alſaa, her er et Omraade, hvor der bør finde en Forandring Sted. Jeg finder ingen Grund til ikke at ſige her, at jeg finder denne Forandring paa trængende. Jeg tror heller ikke, at der vil være nogen virkelig Strid paa dette Punkt her i Thinget. Jeg tror, at dette Thing, der nylig har vedtaget en Præſtelønningslov med ſaa betydelige Lønninger, at jeg ikke uden ſtor Betenkelighed er gaaet med dertil, at dette ſamme Thing ikke for Alvor kan mene, at Adjunkterne ved de lærde Skoler ſkulde være ſtillede under Lønningsvillkaar, der ſtaa i et ſaa ſkrigende Miſforhold til, hvad dette Thing har anſet for paſſende for en theologiff Kandidat, der ſidder i Præſteembede. Men noget anderledes ſtiller det ſig for Univerſitetets Bedkommende. Der kan jeg ikke anerkjende, at Lønningsſpørgsmaalet er mere paaatrængende end for mangfoldige andre Stillinger. Jeg kan ikke anerkjende, at der med Henſyn til Lønningerne ved Univerſitetet er noget ſærligt Abnormt tilſtede. (Modſigelse.) Jeg tror det ikke; jeg tror, at man med Henſyn til Univerſitetets Lønningsforhold lader ſig noget vilde af, at der ved Univerſitetet heldigviſ altid er og altid har været nogle Mænd, ſom indtage en ſaa ſæddeles fremragende Stilling, hvis Navne kaſte Ure og Glands over Univerſitetet og Landet. Ganſte viſt, naar man fortrinſviſ retter ſin Opmerkſomhed paa diſe Mænd, ſaa vil man være tilbøielig til at ſige, at det er høiſt ubilligt, at ſaadanne Mænd ikke ſkulde være Lønnede paa en ganſte ſærlig Maade. Men jeg maa faſtholde, at det er Undtagelſer. Ikke alle Profeſſorer ere jo Lyſ. Jeg ſkal kun ganſte i Forbigaaende bemærke, at det gaar jo med Videnskabsmændene ved vort Univerſitet ſom med alle Andre, at der er Enkelte, om hvem man kan ſige, hvad Schiller ſiger i ſit beſjendte Diſtichon, at Videnskaben er ikke for Alle den høie herlige Gudinde, men at den for Nogle er ſom Malkoer, der ſtaffer Smørret til Brødet. Men ogſaa diſe tror jeg ere Undtagelſer. Derimellem ligger imidlertid hele den almindelige Flok af Univerſitetſlærere; det er Mænd ſom os Andre, der ikke have nogen ſæddeles Udkomſt til at blive ſtillede paa noget ſæregt Sted, Mænd, hvis Arbejde unegtelig har ſin ſtore Værdi, ſom i deres Stilling gjøre det Myrernes Arbejde, ſom der altid ſkal være Nogen til at gjøre i enhver Stilling. Diſe ere jo Flertallet, de afgive den almindelige Regel, og det er herfor, jeg tror man maa tage Udgangspunktet ved Beſteemmelsen